
Brobyggeren

AKTUELT I FORENINGEN

TOR MARTIN NILSEN

tor.martin.nilsen@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen

Tre tiår som tillitsvalgt har gitt Jon Helle både mening og retning. Når han ser tilbake, er det fellesskapet som står sterkest.

Jon Helle i sitt rette element, med kikkert, teleskop og kamera på ytterste kyst i Trøndelag. Foto: Jon Helle

I mer enn 30 år har Jon Helle vært en av Legeforeningens mest sentrale tillitsvalgte. Fra starten som overlege og lokalt tillitsvalgt i Trondheim til å lede Overlegeforeningen og sitte i sentralstyret, har han vært med på å forme viktige helsepolitiske prosesser. Selv omtaler han engasjementet som en kilde til både glede og dyp takknemlighet.

– Fellesskap er ordet. Å stå sammen med så mange flinke og engasjerte mennesker i store saker for norsk helsevesen har vært svært meningsfullt. Det er laget som skaper resultatene, sier Jon Helle.

En uventet start

Helles engasjement begynte i 1996. Som nytilsatt overlege ved allmennpsykiatrisk poliklinikk ble han spurt av den lokale valgkomiteen om å påta seg et verv han ikke hadde vurdert.

– Jeg skulle egentlig fokusere på ny jobb, men etter litt betenkningstid sa jeg ja. Første oppgave var en krevende personalsak, men jeg har aldri angret, sier han.

Det ble starten på en lang karriere som tillitsvalgt – først som representant for overlegene i Psykisk helsevern og fra 1996 som landsrådsrepresentant i Overlegeforeningen.

Leder av Overlegeforeningen

I 2011 ble han valgt som leder av Overlegeforeningen, en rolle han hadde til 2019. Han har også vært visepresident i Legeforeningen i fire år og sentralstyremedlem i til sammen ti.

– Jeg hadde ingen plan om det. Men erfaring fra klinisk ledelse og teamarbeid gav meg et godt grunnlag. Jeg trivdes og fikk bruke hele verktøykassen, sier han.

For Helle har samhold alltid vært et grunnprinsipp:

– Alle medlemmer må oppleve at vi jobber for dem. De tillitsvalgte må se helheten, ikke bare sin egen hverdag. Sykehus og primærhelsetjeneste henger sammen – uten et sterkt fastlegekorps svekkes også sykehusene.

Nasjonal helse- og sykehusplan 2016–2019

Helle var sentral i arbeidet som la grunnlaget for den første nasjonale sykehusplanen. Legeforeningens rapport *Sykehus for fremtiden* (2014), som han ledet styringsgruppen for, fikk stor betydning. Helles forgjenger som Of- leder, Arne Refsum, som hadde vært en viktig initiativtaker til en slik plan, ledet referansegruppen.

– Vi beskrev faglige minstekrav til akuttfunksjon, samarbeid mellom store og små sykehus og behovet for sykehus i hele landet. Arbeidet fikk gjennomslag, og vi hadde god dialog med myndighetene, sier Helle.

Sykehusstreiken i 2016

– Det var et stort løft i fellesskap med en så kraftig mobilisering av medlemmene at jeg tror det imponerte og overrasket mange. Det ble utvist mye mot og kreativitet. Streiken viste at vi kan og vil, når vi må. Og den satte langvarige spor.

Dialogprisen

I Helles tid ble også Dialogprisen (nå Lederprisen) etablert – en pris som skulle løfte frem ledere som utøvde reell involvering av ansatte og bygde trygge, tillitsbaserte arbeidsmiljøer.

– Vi så et behov for å løfte frem gode forbilder. Mange ledere gjør en fremragende jobb, som de mer egenrådige lederne har mye å lære av. Prisen har hatt som mål å stimulere til bedre ledelse gjennom god dialog mellom partene, sier han.

I dag er prisen blant de mest prestisjetunge i Legeforeningen, og den har bidratt til en bredere diskusjon om lederrollen i helsetjenesten.

Faglandsstyret

Under Helles periode ble Faglandsstyret etablert, for å styrke de fagmedisinske foreningenes rolle og sikre best mulig legitimitet i faglige spørsmål overfor myndighetene.

Lønnsforhandlingene i 2014

Sammen med Yngre legers forening fikk Overlegeforeningen på plass en avtale om faste stillinger for LIS, en klargjøring av forskjellen på legespesialist og overlege, og en bedre avtale om rett til kurs til overleger.

– Det var ved hjelp av Riksmekleren vi oppnådde nok til at vi ikke endte i streik. Ellers er det alltid godt og lurt å ha bra med Bamsemums i forhandlinger med Spekter.

Hva gir mening?

På spørsmål om hva som har motivert ham gjennom krevende år, svarer Helle uten å nøle:

– Troen på at vi sammen kan bidra til helsetjenester av høy kvalitet for nåværende og fremtidige pasienter. Hvis arbeidet bare handlet om egne kår, ville det ikke vært like meningsfullt.

Han peker likevel på saker han gjerne skulle sett større gjennomslag i – særlig endringer i Helseforetaksmodellen.

Balanse i naturen

Utenfor organisasjonslivet henter Helle energi fra naturen – særlig fugler og sommerfugler.

– Alle trenger et sted uten plikt, der kropp og hode får ro. Jeg blir lykkelig av å være ute med kamera. Hvis hobbyen også kan bidra til oppmerksomhet om naturens sårbarhet, gir det ekstra verdi.

Veien videre

Det som bekymrer ham mest, er rekruttering og arbeidshverdagen for leger fremover.

– Vi må gjenopprette troen på at den offentlige helsetjenesten er det beste stedet å jobbe. Det må legges til rette for fleksibilitet, gode rammer og bærekraftige arbeidsforhold. Leger er ikke bare brikker i et spill, sier han.

Jon Helle med egne ord

Født: 13.04.1959

Utdanning: Massemedialinje på Gvarv Folkehøyskole, en utmerket skole i livet i møte med forskjellige mennesker. Medisinstudiet i Bergen, ferdig 1985.

Spesialist i psykiatri i 1994.

Yrke/stilling: Overlege St. Olav, Nidelv DPS, og universitetslektor NTNU

Familie: Psykiaterkone siden 1984 og tre sønner, tre svigerdøtre og et barnebarn, så langt. Og så er jeg så heldig å fortsatt ha min mor på drøyt 95 iblant oss, på alle måter.

Viktige verv

- Visepresident i Legeforeningen: 2013–2017
- Leder i Overlegeforeningen 2011–2019
- Nestleder i Overlegeforeningen 2009–2011
- Sentralstyremedlem i Legeforeningen 2009–2019

- Medlem i valgkomiteen i Overlegeforeningen 2019 - 2021, leder 2021 - 2025
- Medlem i valgkomiteen i Legeforeningen 2019 - 2023, leder 2023 - 2025
- Styremedlem i Fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet 2021 - 2024
- Konserntillitsvalgt for Akademikerne i Helse Midt-Norge 2007 - 2011

Når han blir spurt hva han er mest stolt av, er han mer beskjeden.

– Jeg kjenner mer tilfredshet enn stolthet. Mest fordi foreningen står samlet og sterk, med gode kanaler inn mot beslutningstakere. Hvis jeg skal huskes for noe, håper jeg det er som en brobygger.

Til unge leger som vurderer å engasjere seg, har han en klar oppfordring:

– La deg friste inn i tillitsvalgtarbeid! Du kan risikere å stortrives med viktige og spennende oppgaver i og for korpset, avslutter Jon Helle.

En versjon av denne saken sto første gang på trykk i Overlegen 3/2025

Publisert: 19. januar 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.01.12

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. juni 2026.